

เกณฑ์ประเมินฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลตามมาตรฐาน GAP

1. การเลือกสถานที่

1.1 มีการคมนาคมสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และอยู่ในที่น้ำท่วมไม่ถึงหรือมีการป้องกันที่ดี

ดีมาก	มีการคมนาคมเข้าสู่ฟาร์มอย่างสะดวก, มีไฟฟ้า, มีระบบน้ำประปาหรือแหล่งน้ำจืด, ไม่มีประวัติของการเกิดน้ำท่วมบ่อ
ดี	มีการคมนาคมเข้าสู่ฟาร์มอย่างสะดวก, มีไฟฟ้า หรือถ้าไม่มีไฟฟ้าจะต้องมีการเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอต่อการจัดการเลี้ยงกุ้ง, เคยมีประวัติน้ำท่วมบ่อบ้าง (เพียง 1-2 ครั้ง) แต่มีการเตรียมการป้องกันอย่างดี เช่น มีการพักบ่อในช่วงน้ำท่วม
ปานกลาง	มีการคมนาคมเข้าสู่ฟาร์มอย่างสะดวก, มีไฟฟ้า หรือถ้าไม่มีไฟฟ้า หรือถ้าไม่มีไฟฟ้าจะต้องมีการเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอต่อการจัดการเลี้ยงกุ้ง, มีประวัติน้ำท่วมบ่อบ่อย (มากกว่า 2 ครั้ง) และมีการเตรียมการป้องกันอย่างดี เช่น มีการพักบ่อในช่วงน้ำท่วม
ต้องแก้ไข	ไม่มีไฟฟ้า และไม่มีมีการเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอต่อการจัดการเลี้ยงกุ้ง, อยู่ในบริเวณทางผ่านของน้ำ มีประวัติน้ำท่วมบ่อบ่อยมาก ไม่มีการป้องกันน้ำท่วม ข้อเสนอแนะ มีเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอ และมีการเตรียมป้องกันน้ำท่วม

1.2 อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี มีสภาพของดินที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงกุ้งทะเล และไม่อยู่ในอิทธิพลของแหล่งกำเนิดมลภาวะ

ดีมาก	อยู่ติดกับทะเล แม่น้ำ หรือคลอง (สามารถนำน้ำมาใช้เลี้ยงกุ้งได้ตลอดเวลา), ไม่มีการทิ้งดินเลน, น้ำมีออกซิเจนอยู่ค่อนข้างสูง (>5-7 มก./ล.), ไม่มีการตายของสัตว์น้ำ, บ่อไม่อยู่ในสภาพที่เป็นกรด และไม่มีปัญหาสนิมเหล็ก, พื้นที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดมลภาวะ ไม่น้อยกว่า 3 กม. ขึ้นไป
ดี	อยู่ติดกับทะเล แม่น้ำ หรือคลอง (สามารถนำน้ำมาใช้เลี้ยงกุ้งได้ตลอดเวลา), ไม่มีการทิ้งดินเลน, น้ำมีออกซิเจนอยู่ในเกณฑ์ทั่วไป (>4-5 มก./ล.), ไม่มีการตายของสัตว์น้ำ, บ่อไม่อยู่ในสภาพที่เป็นกรด และไม่มีปัญหาสนิมเหล็ก, พื้นที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดมลภาวะ น้อยกว่า 3 กม. แต่ไม่ต่ำกว่า 1 กม.
ปานกลาง	อยู่ห่างจากทะเล แม่น้ำ หรือคลองมากกว่า 0.5 กม., การแลกเปลี่ยนของน้ำน้อย (เป็นลักษณะน้ำขัง) แหล่งน้ำมีออกซิเจนต่ำสุดอยู่ในช่วงค่อนข้างต่ำ (2-4 มก./ล.), ในบางครั้งมีการตายของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ, บ่อมีปัญหาของสนิมเหล็ก แต่มีการแก้ไขปัญหามาแล้ว, พื้นที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดมลภาวะ น้อยกว่า 1 กม.
ต้องแก้ไข	มีการทิ้งของเสียลงสู่แหล่งน้ำ, มีการทิ้งน้ำและเลนที่ไม่ผ่านการจัดการลงสู่แหล่งน้ำจนเกิดสภาพน้ำเขียว ตะกอนขุ่น และการแพร่กระจายของเชื้อโรค, พบการตายของสัตว์น้ำ หรือไม่มีสัตว์น้ำอาศัยอยู่ และเมื่อนำน้ำไปใช้เลี้ยงกุ้งมักทำให้เกิดโรค ข้อเสนอแนะ มีบ่อพักน้ำ แก้ไขปัญหาดินกรดโดยใช้ปูนขาวในช่วงเตรียมบ่อ และในช่วงฝนตกหรือมีบ่อพักน้ำ หรือเลี้ยงกุ้งในระบบบำบัดหมุนเวียน

2. การจัดการเลี้ยงทั่วไป

2.1 อุปกรณ์และสถานที่เก็บอาหารต้องอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี

ดีมาก	สถานที่เก็บอาหาร ชั้นวางอุปกรณ์ อยู่ในสภาพดี ที่สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์, มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก, มีการบำรุงรักษาเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพ และสามารถนำไปใช้งานได้ทันที, มีอุปกรณ์สำรอง
-------	---

ดี	สถานที่เก็บอาหาร ชั้นวางอุปกรณ์อยู่ในสภาพดีที่สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์, มีการบำรุงรักษาเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพอย่างสม่ำเสมอ
ปานกลาง	สถานที่เก็บอาหาร ชั้นวางอุปกรณ์สามารถใช้งานได้, และถ้าพบสิ่งใดชำรุดจะต้องอยู่ในแผนของการซ่อมบำรุง
ต้องแก้ไข	สถานที่เก็บอาหาร ชั้นวางอุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ในสภาพที่ใช้งานไม่ได้ และไม่มีแผนการแก้ไข, ings อุปกรณ์ที่ไม่ใช้กระจายในบริเวณฟาร์มไม่มีพื้นที่เก็บ ข้อเสนอแนะ โดยเตรียมเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการซ่อมบำรุงเบื้องต้น เก็บอุปกรณ์ในฟาร์มให้เป็นที่เป็นทาง

2.2 มีการวางผังฟาร์มที่ถูกต้องตามหลักการเลี้ยงกึ่งทะเลซึ่งต้องประกอบด้วย บ่อเลี้ยงกึ่ง บ่อพักน้ำ บ่อบำบัดน้ำ ที่เก็บเลน และสถานที่เก็บอาหาร/อุปกรณ์

ดีมาก	มีแผนผังฟาร์มจำแนกให้เห็นชัดเจน, จัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม ประกอบด้วย บ่อเลี้ยงกึ่ง บ่อพักน้ำ บ่อบำบัดน้ำ ที่เก็บเลน และสถานที่เก็บอาหาร/อุปกรณ์ เป็นสัดส่วนชัดเจน
ดี	มีแผนผังฟาร์มจำแนกให้เห็นชัดเจน, จัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม ประกอบด้วย บ่อเลี้ยงกึ่ง บ่อพักน้ำ ที่เก็บเลน และสถานที่เก็บอาหาร/อุปกรณ์ เป็นสัดส่วนชัดเจน
ปานกลาง	มีแผนผังฟาร์มจำแนกให้เห็นการจัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม
ต้องแก้ไข	ไม่มีแผนผังฟาร์มจำแนกให้เห็นการจัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม ข้อเสนอแนะ ให้ทำแผนผังฟาร์มจำแนกให้เห็นการจัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม

2.3 มีการเตรียมน้ำ ดินและตะกอนเลนก่อนการเลี้ยงกึ่งอย่างเหมาะสม

ดีมาก	มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยงโดยการทำความสะอาด บำบัด/นำเอาซีเลนออกจากบ่อเลี้ยงกึ่ง, มีการเตรียมน้ำมากกว่า 1 เดือน, มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยงโดยพักน้ำและเพิ่มเครื่องให้อากาศบำบัดของเสียในน้ำ ในบ่อพักน้ำหรือบ่อบำบัดน้ำหมุนเวียน ก่อนการเลี้ยงกึ่ง, มีการกรอง/ป้องกันศัตรูกึ่งหรือสัตว์ที่เป็นพาหะกึ่งไม่ให้เข้าสู่บ่อจากการเติมน้ำก่อนและระหว่างการเลี้ยง
ดี	มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยงโดยการทำความสะอาด บำบัด/นำเอาซีเลนออกจากบ่อเลี้ยงกึ่ง, มีการเตรียมน้ำในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์, มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยงโดยพักน้ำและเพิ่มเครื่องให้อากาศบำบัดของเสียในน้ำ ในบ่อพักน้ำหรือบ่อบำบัดน้ำหมุนเวียน ก่อนการเลี้ยงกึ่ง, มีการกรอง/ป้องกันศัตรูกึ่งหรือสัตว์ที่เป็นพาหะกึ่งไม่ให้เข้าสู่บ่อจากการเติมน้ำก่อนและระหว่างการเลี้ยง
ปานกลาง	มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยงโดยการทำความสะอาด, มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยง มีการกรอง/ป้องกันศัตรูกึ่งหรือสัตว์ที่เป็นพาหะกึ่งไม่ให้เข้าสู่บ่อจากการเติมน้ำก่อนและระหว่างการเลี้ยง
ต้องแก้ไข	ไม่มีการเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยง, ไม่มีพื้นที่เก็บเลนในกรณีที่เขาเลนออกนอกบ่อเลี้ยง ไม่มีการกรอง/ป้องกันศัตรูกึ่งหรือสัตว์ที่เป็นพาหะกึ่งไม่ให้เข้าสู่บ่อเลี้ยง ข้อเสนอแนะ เตรียมทำความสะอาด และบำบัดดินก้นบ่อ จัดเตรียมพื้นที่เก็บเลน และเตรียมน้ำก่อนการเลี้ยง, ใช้การกรอง/ป้องกันศัตรูกึ่งหรือสัตว์ที่เป็นพาหะกึ่งไม่ให้เข้าสู่บ่อเลี้ยง

2.4 มีการปล่อยกึ่งที่มีคุณภาพดี ความหนาแน่นและอายุที่เหมาะสม

ดีมาก	ปล่อยกึ่งกุลาดำขนาดอายุตั้งแต่ พี 15 กึ่งขาวขนาดอายุตั้งแต่ พี 12 ขึ้นไป, มีผลการตรวจสอบคุณภาพลูกกึ่งจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง, ปล่อยกึ่งกุลาดำในความหนาแน่นไม่เกิน 80,000 ตัวต่อไร่ กึ่งขาวในบ่อดินไม่เกิน 100,000 ตัวต่อไร่ กึ่งขาวในบ่อพลาสติกไม่เกิน 120,000 ตัวต่อไร่, มีการปรับสภาพของกึ่งให้เข้ากับบ่อเลี้ยงก่อนที่จะปล่อย และมีใบกำกับ การจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำ
-------	--

ดี	ปล่อยกุ้งกุลาดำขนาดอายุมากกว่า พี 10 กุ้งขนาดอายุมากกว่า พี 8, มีผลการตรวจสอบคุณภาพลูกกุ้งจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง, มีการปรับสภาพของกุ้งให้เข้ากับบ่อเลี้ยงก่อนที่จะปล่อย และมีใบกำกับกำกับการจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำ
ปานกลาง	ปล่อยกุ้งกุลาดำขนาดอายุมากกว่า พี 10 กุ้งขนาดอายุมากกว่า พี 8, มีการปรับสภาพของกุ้งให้เข้ากับบ่อเลี้ยงก่อนที่จะปล่อย และมีใบกำกับกำกับการจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำ
ต้องแก้ไข	ปล่อยกุ้งกุลาดำขนาดอายุน้อยกว่า พี 10 กุ้งขนาดอายุน้อยกว่า พี 8, ไม่มีการปรับสภาพของกุ้งให้เข้ากับบ่อเลี้ยงก่อนที่จะปล่อย ข้อเสนอแนะ ปล่อยกุ้งขนาดอายุมากกว่า พี 10 กุ้งขนาดอายุมากกว่า พี 8 และปรับสภาพกุ้งก่อนปล่อยลงเลี้ยง และมีใบกำกับกำกับการจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำทุกครั้ง

2.5 มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศอย่างเหมาะสมและมีการจัดการรักษาคุณภาพน้ำที่ดี

ดีมาก	มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศเพียงพอ ที่ทำให้เกิดการหมุนเวียนของน้ำทั่วถึง, มีออกซิเจนในน้ำมากกว่า 5 มก./ล., แอมโมเนียรวม น้อยกว่า 1 มก./ล., ไนโตรท์ น้อยกว่า 0.2 มก./ล. สำหรับกุ้งขาว แอมโมเนียรวม น้อยกว่า 1.5 มก./ล., ไนโตรท์ น้อยกว่า 0.2 มก./ล.
ดี	มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศ ที่ทำให้เกิดการหมุนเวียนของน้ำทั่วถึง, มีออกซิเจนในน้ำ มากกว่า 5 มก./ล., แอมโมเนียรวม มากกว่า 1 มก./ล., ไนโตรท์ น้อยกว่า 0.2 มก./ล. สำหรับกุ้งขาว แอมโมเนียรวม 1.5-3 มก./ล., ไนโตรท์ 0.2-0.4 มก./ล.
ปานกลาง	มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศ, มีออกซิเจนในน้ำ มากกว่า 5 มก./ล., แอมโมเนียรวม มากกว่า 1 มก./ล., ไนโตรท์ มากกว่า 0.2 มก./ล. สำหรับกุ้งขาวแอมโมเนียรวม มากกว่า 3-5 มก./ล., ไนโตรท์ มากกว่า 0.4-0.6 มก./ล.
ต้องแก้ไข	มีออกซิเจนในน้ำ น้อยกว่า 5 มก./ล. หรือแอมโมเนียรวม มากกว่า 1 มก./ล. หรือ ไนโตรท์ มากกว่า 0.2 มก./ล. สำหรับกุ้งขาว แอมโมเนียรวม มากกว่า 5 มก./ล. หรือ ไนโตรท์ มากกว่า 0.6 มก./ล. ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงโดยจัดมีเครื่องเพิ่มอากาศและการจัดการให้อาหาร/คุณภาพน้ำให้เหมาะสม

3. อาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล

3.1 เลือกใช้อาหารกุ้งที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีคุณภาพดี ผลิตใหม่และไม่เก็บไว้นาน

ดีมาก	เลือกใช้อาหารที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงหรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ, ข้างกระสอบมีฉลากระบุถึงโภชนาการของอาหารที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตอาหารและหมดอายุ, ไม่ซื้ออาหารสะสมมากเกินไป มีแผนของการจัดซื้ออาหารที่ชัดเจน
ดี	เลือกใช้อาหารที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงหรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ, ข้างกระสอบมีฉลากระบุถึงโภชนาการของอาหารที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตอาหารและหมดอายุ, ไม่ซื้ออาหารสะสมมากเกินไป
ปานกลาง	เลือกใช้อาหารที่ผลิตที่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงหรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ, ข้างกระสอบมีฉลากระบุถึงโภชนาการของอาหารที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตอาหารและหมดอายุ, มีการซื้ออาหารสะสมมากเกินไป
ต้องแก้ไข	อาหารที่ใช้ไม่มีการขึ้นทะเบียน และพบอาหารหมดอายุหรือขึ้นรา ข้อเสนอแนะ อาหารที่ใช้มีการขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กรมประมง และใช้อาหารที่ผลิตใหม่ และมีแผนการจัดซื้อที่ดี

3.2 พื้นที่เก็บอาหารกึ่งสะอาด ไม่ชื้นแฉะ สามารถกันแสงแดด ฝนและความชื้นได้เป็นอย่างดี

ดีมาก	พื้นที่เก็บอาหารต้องสะอาด, มีการถ่ายเทของอากาศดี, ไม่เป็นที่หมักหมม ไม่ชื้นแฉะ และไม่มึนอับ, จัดเก็บอาหารเป็นระเบียบ มีชั้นวางอาหารป้องกันความชื้นที่ดี และมีพื้นที่ว่างสำหรับการเตรียมอาหาร
ดี	พื้นที่เก็บอาหารต้องสะอาด, มีการถ่ายเทของอากาศดี และไม่เป็นที่หมักหมม, ไม่ชื้นแฉะ, จัดเก็บอาหารเป็นระเบียบ มีพื้นที่ว่างเพียงเล็กน้อยในการเตรียมอาหาร
ปานกลาง	พื้นที่เก็บอาหารต้องสะอาด, มีการถ่ายเทของอากาศ และไม่เป็นที่หมักหมม, ไม่ชื้นแฉะ, มีพื้นที่คับแคบในการเตรียมอาหาร
ต้องแก้ไข	พื้นที่เก็บอาหารไม่สะอาด อับ ชื้นแฉะ และหมักหมม ไม่มีพื้นที่ว่าง ข้อเสนอแนะ จัดการให้มีพื้นที่เก็บอาหารที่สะอาด ไม่อับ ชื้นแฉะและหมักหมม ให้มีพื้นที่ว่างเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้

3.3 มีวิธีการจัดการให้อาหารที่มีประสิทธิภาพ ให้อาหารสดในกรณีที่เป็นเท่านั้น และมีวิธีการจัดการที่ดี

ดีมาก	มีการใช้ตารางการให้อาหารที่เหมาะสม มีการปรับปริมาณอาหารจากการตรวจอาหารเหลือในยอ, ตรวจสอบการกินอาหารของกึ่งอย่างสม่ำเสมอ, ไม่ใช้อาหารสด หรือถ้าใช้อาหารสดในกรณีต้องการเร่งการเจริญเติบโตก่อนการจับกึ่งต้องมีการรักษาคุณภาพน้ำในระหว่างการให้อาหารสด
ดี	มีการใช้ตารางการให้อาหารที่เหมาะสม มีการปรับปริมาณอาหารจากการตรวจอาหารเหลือในยอ, ใช้อาหารสดในระยะเวลานั้นๆ กรณีที่ต้องการกระตุ้นให้กึ่งกินอาหารต้องมีการรักษาคุณภาพน้ำในระหว่างการให้อาหารสด
ปานกลาง	มีการให้อาหารที่เหมาะสมที่ปรับปริมาณอาหารจากการตรวจอาหารเหลือในยอ, ให้อาหารสดบ่อยเกินความจำเป็น
ต้องแก้ไข	มีการให้อาหารที่ปรับเพิ่มและลดลงอย่างไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ ทำความเข้าใจวิธีการให้อาหารและเช็ควงที่ถูกต้อง

3.4 ปัจจัยการผลิต (จุลินทรีย์ โปรไบโอติก วิตามินและอาหารเสริมอื่นๆ) ที่ใช้เสริมสร้างความแข็งแรงของกึ่งและ/หรือรักษาคุณภาพน้ำต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ และเกษตรกรต้องใช้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

ดีมาก	เลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่ใช้ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงหรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ, มีฉลากระบุรายละเอียดและวิธีใช้ที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตและหมดอายุ, ไม่มีการปนเปื้อนของยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามที่ห้ามใช้โดยมีผลการรับรองการตรวจสอบการปนเปื้อน, มีการจดบันทึกทุกครั้งที่ใช้
ดี	เลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงหรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ, มีฉลากระบุรายละเอียดและวิธีใช้ที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตและหมดอายุ, ไม่มีการปนเปื้อนของยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามที่ห้ามใช้ โดยมีผลการรับรองการตรวจสอบการปนเปื้อน
ปานกลาง	เลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีฉลากระบุรายละเอียดและวิธีใช้ที่ชัดเจน, มีข้อความระบุวันที่ผลิตและหมดอายุ, ไม่มีการปนเปื้อนของยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามที่ห้ามใช้โดยมีผลการรับรองการตรวจสอบการปนเปื้อน
ต้องแก้ไข	ปัจจัยการผลิตที่ใช้ไม่ได้ขึ้นทะเบียน, ไม่มีฉลากระบุรายละเอียดและวิธีใช้ที่ชัดเจน, ไม่มีข้อความระบุวันที่ผลิตและหมดอายุและ/หรือไม่มีหลักฐานการตรวจสอบการปนเปื้อนของยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามที่ห้ามใช้ ข้อเสนอแนะ ใช้ปัจจัยการผลิตที่ขึ้นทะเบียนและ/หรือมีหลักฐานการตรวจสอบการปนเปื้อนของยาปฏิชีวนะและสารต้องห้ามที่ห้ามใช้

4. การจัดการสุขภาพ และการแก้ไขปัญหาโรคกึ่ง

4.1 มีการเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งประจำวันอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ ควบคู่กับการตรวจคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอยู่เป็นประจำ

ดีมาก	มีวิธีการตรวจสุขภาพกึ่งเลี้ยงทั่วไปทุกวันและใช้ในการเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งเป็นประจำทุกวัน (เช่น ตรวจสอบสุขภาพกึ่งในยอทุกวัน), มีการตรวจคุณภาพน้ำเพื่อใช้ในการจัดการสุขภาพกึ่งเป็นประจำ
ดี	มีวิธีการตรวจสุขภาพกึ่งเลี้ยงทั่วไปและใช้ในการเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งทุก 3-5 วัน, มีการตรวจคุณภาพน้ำเพื่อใช้ในการจัดการสุขภาพกึ่งเป็นประจำ
ปานกลาง	มีวิธีการตรวจและเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งเลี้ยงโดยทั่วไป, มีการตรวจคุณภาพน้ำเมื่อพบว่ากึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ
ต้องแก้ไข	ไม่มีการเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งเลี้ยงโดยทั่วไป, ไม่มีการตรวจคุณภาพน้ำเมื่อพบว่ากึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ ข้อเสนอแนะ ให้มีการเฝ้าระวังสุขภาพกึ่งเลี้ยงโดยทั่วไป และตรวจคุณภาพน้ำเมื่อพบว่ากึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ

4.2 เมื่อกึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ ต้องวินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุ และมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกึ่งที่มีประสิทธิภาพ

ดีมาก	เมื่อกึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพต้องวินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุ, ใช้วิธีการรักษาโรคที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ พร้อมกับการแก้ปัญหาในบ่อเลี้ยงที่เป็นสาเหตุของโรค, ในกรณีที่พบการตายของกึ่งในปริมาณมาก ต้องมีการจัดการควบคุมการแพร่กระจายของโรคกึ่ง, มีการแจ้งเกษตรกรข้างเคียงให้ทราบสถานการณ์ของโรคระบาด
ดี	เมื่อกึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพต้องวินิจฉัยโรค, ใช้วิธีการรักษาโรคที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ, ในกรณีที่พบการตายของกึ่งในปริมาณมาก ต้องมีการจัดการควบคุมการแพร่กระจายของโรคกึ่ง, มีการแจ้งเกษตรกรข้างเคียงให้ทราบสถานการณ์ของโรคระบาด
ปานกลาง	เมื่อกึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ พยายามรักษาโรคที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ, มีการแจ้งเกษตรกรข้างเคียงให้ทราบสถานการณ์ของโรคระบาด
ต้องแก้ไข	ไม่มีการวินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุและไม่มีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกึ่งที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะ ใช้หลักการวินิจฉัยและวิเคราะห์สาเหตุของโรค มีการป้องกันแพร่ระบาดของโรคกึ่งและแจ้งให้เกษตรกรข้างเคียงทราบ

4.3 ในกรณีที่จำเป็น เมื่อต้องมีการรักษาโรคกึ่ง ต้องใช้ยาปฏิชีวนะที่อนุญาตให้ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยา สารเคมีและวัตถุอันตรายที่ใช้ต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ หลังจากใช้มีการเลี้ยงต่อไปเพื่อมิให้ยาเหลือตกค้างอยู่ในปริมาณที่เกินกำหนด

ดีมาก	ไม่มีการใช้ยาปฏิชีวนะ หรือถ้าใช้ต้องเป็นยาปฏิชีวนะที่กำหนดให้ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ, มีฉลากระบุทะเบียนยา สารเคมีและวัตถุอันตรายที่ได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ, หลังจากใช้ยาต้องเลี้ยงต่อไปในระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์ และตามวิธีใช้ที่ระบุในฉลากยา เพื่อมิให้ยาเหลือตกค้างอยู่ในกึ่งเกินปริมาณที่กำหนด, ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีในกลุ่มที่ประกาศห้ามมิให้ใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือยาปฏิชีวนะที่มีการปนเปื้อนกับยาปฏิชีวนะชนิดอื่นๆ
ดี	ใช้ยา สารเคมีและวัตถุอันตรายที่มีฉลากระบุทะเบียนที่ได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ, หลังจากใช้ยาต้องเลี้ยงต่อไปในระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และตามวิธีใช้ที่ระบุในฉลากยา เพื่อมิให้ยาตกค้างอยู่ในกึ่งเกินปริมาณที่กำหนด, ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีในกลุ่มที่ประกาศห้ามมิให้ใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือยาปฏิชีวนะที่มีการปนเปื้อนกับยาปฏิชีวนะชนิดอื่นๆ

ปานกลาง	ใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายที่มีฉลาก, ใช้ยา ที่มีทะเบียนยา หลังจากใช้ยาต้องเลี้ยงต่อไปในระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และตามวิธีใช้ที่ระบุในฉลากยา เพื่อมิให้ยาตกค้างอยู่ในกึ่งเกินปริมาณที่กำหนด, ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีในกลุ่มที่ประกาศห้ามมิให้ใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือยาปฏิชีวนะที่มีการปนเปื้อนกับยาปฏิชีวนะชนิดอื่นๆ
ต้องแก้ไข	ใช้ยาปฏิชีวนะหรือสารเคมีที่ประกาศห้ามใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือยาที่มีการปนเปื้อนกับยาปฏิชีวนะชนิดอื่นๆ ข้อเสนอแนะ ใช้ยาปฏิชีวนะที่กำหนดให้ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีฉลากระบุทะเบียนยา ใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายที่ได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และมีการเลี้ยงกึ่งต่อไป หลังจากการใช้ยาประมาณ 3 สัปดาห์ เพื่อมิให้ยาตกค้างอยู่ในเนื้อกึ่ง

5. สุขอนามัยฟาร์ม

5.1 บริเวณภายในฟาร์มสะอาด ถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ ขยะและสิ่งปฏิกูลจากฟาร์มมีการทิ้งและกำจัดอย่างถูกวิธี

ดีมาก	มีการดูแลความสะอาดโดยทั่วไปของฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ, มีรั้ว, ตัดหญ้าภายในฟาร์มเป็นระเบียบเรียบร้อย, มีถังขยะ และตรวจไม่พบขยะทิ้งกระจัดกระจาย, มีการกำจัด/ขนถ่ายออกนอกฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ, ไม่พบมูลสัตว์/สิ่งปฏิกูล
ดี	มีการดูแลความสะอาดโดยทั่วไปของฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ, มีหญ้าภายในฟาร์มบ้าง แต่ไม่รก, มีถังขยะ และตรวจไม่พบขยะทิ้งกระจัดกระจาย, มีการกำจัด/ขนถ่ายออกนอกฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ, ไม่พบมูลสัตว์/สิ่งปฏิกูล
ปานกลาง	มีหญ้าขึ้นภายในฟาร์ม, มีที่ทิ้งขยะที่มีคอกกั้น และไม่มีขยะสะสมมากจนเป็นที่น่ารังเกียจ, ตรวจพบขยะทิ้งกระจัดกระจายอยู่ในฟาร์มเล็กน้อย แต่อยู่ในแผนในการทำความสะอาด
ต้องแก้ไข	มีหญ้าขึ้นรกภายในฟาร์ม, ไม่มีที่ทิ้งขยะ, พบขยะถูกทิ้งอยู่ในฟาร์มในลักษณะที่ไม่เอาใจใส่ดูแล ข้อเสนอแนะ ทำความสะอาดบริเวณฟาร์ม, จัดหาถังขยะ, และขนขยะและสิ่งปฏิกูลออกไปทิ้งในสถานที่ทิ้งขยะภายนอกฟาร์ม หรือจัดการเผาอย่างถูกสุขอนามัยภายในฟาร์ม

5.2 เก็บรักษาอาหารกึ่งและอุปกรณ์ต่างๆ ในลักษณะที่ดีไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

ดีมาก	มีพื้นที่เก็บอาหารและอุปกรณ์ที่เป็นสัดส่วน มีระบบป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เช่น รั้ว/คอกกั้น หรือมีห้องเก็บที่มีประตูมิดชิด ไม่พบตัว ชาก หรือสิ่งขับถ่ายที่แสดงให้เห็นร่องรอยการอยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค
ดี	มีพื้นที่เก็บอาหารและอุปกรณ์ที่เป็นสัดส่วน ไม่พบตัว ชาก หรือสิ่งขับถ่ายที่แสดงให้เห็นร่องรอยการอยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เพราะว่ามี การป้องกันและกำจัดอย่างสม่ำเสมอ
ปานกลาง	มีพื้นที่เก็บอาหารและอุปกรณ์ที่เป็นสัดส่วน พบตัว หรือร่องรอยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค และมีการป้องกันและกำจัด แต่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ
ต้องแก้ไข	ไม่มีพื้นที่เก็บอาหารและอุปกรณ์ที่เป็นสัดส่วน พบตัวหรือร่องรอยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค และไม่มีแผนในการแก้ไขหรือกำจัดปัญหา ข้อเสนอแนะ จัดพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน รักษาความสะอาดและป้องกันหรือกำจัดสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เป็นประจำ

5.3 มีห้องสุขาที่ถูกต้องตามหลักอนามัย ของเสีย ไม่ให้ซึมหรือปนเปื้อนเข้าไปสู่ระบบการเลี้ยงกุ้ง

ดีมาก	ห้องน้ำ ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วนและรักษาความสะอาดอยู่เสมอ อยู่ห่างจากบ่อเลี้ยง มีการใช้ถังอ้อมตัวในการเก็บกักของเสีย น้ำที่ระบายออกจากห้องน้ำไม่ลงสู่บ่อน้ำใช้หรือระบบการเลี้ยงกุ้ง
ดี	ห้องน้ำ ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วนและรักษาความสะอาดอยู่เสมอ อยู่ห่างจากบ่อเลี้ยง มีการใช้ถังอ้อมตัว ในการเก็บกักของเสีย น้ำที่ระบายออกจากห้องน้ำไม่ลงสู่บ่อน้ำใช้หรือระบบการเลี้ยงกุ้ง
ปานกลาง	ห้องน้ำ ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วนและรักษาความสะอาดอยู่เสมอ มีการป้องกันไม่ให้น้ำที่ระบายออกจากห้องน้ำไหลลงสู่บ่อน้ำใช้หรือระบบการเลี้ยงกุ้ง
ต้องแก้ไข	ห้องน้ำห้องส้วมอยู่ใกล้กับบ่อเลี้ยงกุ้ง และไม่มีการป้องกันไม่ให้น้ำที่ไหลลงสู่บ่อน้ำใช้หรือระบบการเลี้ยงกุ้ง ข้อเสนอแนะ โดยปรับปรุง หรือสร้างห้องน้ำห้องส้วม ใช้ถังอ้อมตัวในการเก็บกักของเสีย ป้องกันไม่ให้ น้ำที่ไหลลงสู่บ่อน้ำใช้หรือระบบการเลี้ยงกุ้ง

5.4 น้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีปริมาณแบคทีเรีย (Total Coliform) ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้

ดีมาก	ปริมาณ Total Coliform มีค่าน้อยกว่า 10 MPN /100 ml
ดี	ปริมาณ Total Coliform มีค่าไม่เกิน 100 MPN /100 ml
ปานกลาง	ปริมาณ Total Coliform มีค่าไม่เกิน 1,000 MPN /100 ml
ต้องแก้ไข	ปริมาณ Total Coliform มีค่าสูงเกิน 1,000 MPN / 100 ml ข้อเสนอแนะ ดูแลในเรื่องการปนเปื้อนสิ่งปนเปื้อนจากห้องน้ำและห้องส้วม และมีบ่อพักน้ำ

6. การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง

6.1 เกษตรกรต้องวางแผนการจับและจำหน่าย โดยเน้นการรักษาความสดและสะอาดในการขนส่งกุ้ง

ดีมาก	มีการวางแผนการจับล่วงหน้า, ไม่จับกุ้งฉุกเฉิน, มีการเตรียมน้ำแข็งและน้ำที่สะอาดในการล้างและรักษาอุณหภูมิเพื่อให้กุ้งมีคุณภาพดี ไม่มีการดองน้ำแข็งนานเกินเพื่อเพิ่มน้ำหนัก และทำให้ความสดของกุ้งลดลง มีการขายกุ้งให้กับห้องเย็น หรือแพในท้องถิ่น/พื้นที่ใกล้เคียง
ดี	มีการวางแผนการจับล่วงหน้า, มีการเตรียมน้ำแข็งและน้ำที่สะอาดในการล้างและรักษาอุณหภูมิเพื่อให้กุ้งมีคุณภาพดี, ไม่มีการดองน้ำแข็งนานเพื่อเพิ่มน้ำหนักและทำให้ความสดของกุ้งลดลง
ปานกลาง	มีการเตรียมน้ำแข็งและน้ำที่สะอาดในการล้าง และรักษาอุณหภูมิเพื่อให้กุ้งมีคุณภาพดี
ต้องแก้ไข	ไม่มีการเตรียมน้ำแข็งและน้ำที่สะอาดในการล้างและไม่สามารถรักษาอุณหภูมิเพื่อให้กุ้งมีคุณภาพดีได้ ข้อเสนอแนะ เตรียมน้ำแข็งและน้ำที่สะอาดให้พอเพียงกับการจับกุ้ง ขายกุ้งให้กับห้องเย็นในท้องถิ่น

6.2 มีรายงานผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในผลผลิตกุ้งและมีการขอใบกำกับการขนย้ายสัตว์น้ำ

ดีมาก	มีการวางแผนสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกุ้งทุกครั้งก่อนจับกุ้ง, มีผลการสุ่มตรวจที่ไม่พบยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกุ้ง, ตรวจบันทึกฟาร์มพบว่าไม่มีการใช้ยาปฏิชีวนะหรือปัจจัยการผลิตที่มีการรายงานว่าเป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์, มีการขอใบกำกับการขนย้ายสินค้าสัตว์น้ำทุกครั้งที่มีการจับกุ้งขาย
ดี	มีการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกุ้ง, มีผลการสุ่มตรวจที่ไม่พบยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกุ้ง, ตรวจบันทึกฟาร์มพบว่ามีการใช้ยาปฏิชีวนะที่ถูกต้องตามวิธีการที่กรมประมงแนะนำ, ไม่มีการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีการรายงานว่าเป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์, มีการขอใบกำกับการขนย้ายสินค้าสัตว์น้ำทุกครั้งที่มีการจับกุ้งขาย

ปานกลาง	มีผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกึ่ง แต่ไม่เกินกำหนด (ค่าต่ำสุดของ MRL: Maximun Residual Level) ที่อนุญาตให้มีในกึ่งส่งออก, ไม่มีการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีการรายงานว่าเป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์, มีการขอใบกำกับการขนย้ายสินค้าสัตว์น้ำทุกครั้งที่มีการจับกึ่งขาย
ต้องแก้ไข	ผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในเนื้อกึ่ง เกินกำหนด (ค่าต่ำสุดของ MRL: Maximun Residual Level) ที่อนุญาตให้มีในกึ่งส่งออก, มีการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีการรายงานว่าเป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์, ไม่มีการขอใบกำกับการขนย้ายสินค้าสัตว์น้ำทุกครั้งที่มีการจับกึ่งขาย ข้อเสนอแนะ หลีกเลี่ยงการใช้ยาปฏิชีวนะ ไม่ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีการรายงานว่าเป็นยาปฏิชีวนะในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์, เตรียมขอใบกำกับการขนย้ายสินค้าสัตว์น้ำทุกครั้งที่มีการจับกึ่งขาย

7. การจัดบันทึกข้อมูล

จัดบันทึกการจัดการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้องสม่ำเสมอ ให้เป็นปัจจุบัน

ดีมาก	มีการจัดบันทึก การให้อาหาร, การเช็คยอ, การปล่อยกึ่ง, คุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยง, การใช้ยาปฏิชีวนะ/สารเคมี และการจัดการฟาร์มอื่นๆ เท่าที่จำเป็น เช่น บันทึกการตรวจสุขภาพกึ่ง คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำใช้เลี้ยงกึ่ง คุณภาพน้ำทิ้ง เป็นต้น ด้วยความเรียบร้อย และการบันทึกให้เป็นปัจจุบัน หลังจากงานปฏิบัติเสร็จสิ้น
ดี	มีการจัดบันทึก การให้อาหาร, การเช็คยอ, การปล่อยกึ่ง, คุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยง, การใช้ยาปฏิชีวนะ/สารเคมี และการบันทึกให้เป็นปัจจุบัน หลังจากงานปฏิบัติเสร็จสิ้น
ปานกลาง	มีการจัดบันทึกการให้อาหารและการใช้ยาปฏิชีวนะ, การบันทึกให้เป็นปัจจุบัน หลังจากงานปฏิบัติเสร็จสิ้น
ต้องแก้ไข	ไม่มีการจัดบันทึกการให้อาหารและการใช้ยา ข้อเสนอแนะ มีการจัดบันทึกอย่างน้อย การให้อาหาร และการใช้ยาและสารเคมีทุกครั้ง ที่ปฏิบัติงานเสร็จทันที